

BRÖST, n. 3. 1) Den del af bålen framtill på en människokropp, som är belägen emellan skuldern och nedra delen af halsen upptill, samt mellangärdet nedtill, och innefattar hjertat jemte lungorna. *Bredt, trångt, högt b. Slå sig för b-et. Trycka någon sitt b. Högra, venstra b-et*, högra, venstra sidan deraf. — *Syn.* (fam.) *Bringa, Bricka*. — 2) Den del af ett djurs kropp, der lungorna hafva sitt läge. *B-et på en häst, en kalf, ett får, en fågel. B-et på stekt eller kokt fågel*. — Den yttre, köttiga delen deraf hos boskapsdjur, elgar, hjortar, rådjur m. fl. kallas *Bringa*. — Ingår för denna bem. i åtskilliga sammansättningar, såsom: Fårbröst, Kalfbröst, Gåsbröst. — 3) Benämning på de tvenne yttre, halfklotformiga, köttiga delar framtill på bålen af en qvinns kropp, der mjölken bildar sig. Utgöra främre sidan af bröstet (i bem. 1). *Högra, venstra b-et. Hafva ondt i b-en. Hon har ondt i ena b-et. Dö af kräfta i b-et. Blotta b-et. Hafva bart b.*, gå barhalsad. *Bära blommor på b-et. Lägga ett barn till b-et, gifva ett barn b-et*, låta det di. *Barn, som ännu ligger vid b-et*, dibarn. *Barnet tar b-et*, diar. — *Syn.* *Barm, Sköte*. — *Brukas äfv.* i samma bem. om vissa djur, såsom apor, m. fl. — 4) De ädlare kroppsdelar, som innehållas i bröstet (bem. 1), förnämligast lungorna. *Godt, starkt, svagt, dåligt, ömtåligt b. Hafva ondt i b-et. God, nyttigt, tjenligt för b-et*. — 5) (fig.) *Hjerta. Hans rödda b. Lugnet har nu återvändt i mitt b.* — *Syn.* Se *Hjerta*. — 6) Den del af en fruntimmersklädning, som betäcker bröstet. — 7) Klädespersedel af fint, stärkt och struket lärft, som af karlar bäres öfver bröstet, näst under västen. — 8) Del på åtskilliga saker och redskap, som i afseende på läget till de öfriga liknar bröstet på en människa. *B-et på en brännvinspanna, se Brännvinspanna. (Artil.) B-et på en lavett, se Bröststycke, 2. B. på en masugn*. — 9) (jäg.) Smalaste spetsen af jagtplatsens plan.

BRÖSTA, f. 1. Ett slags seldon, bestående af remtyg, som tillspänns om hästens bog. Kallas äfv. *Bröstsele*.

BRÖSTA, v. a. 1. (artil.) *B. ell. b. upp, se Uppbrösta. B. af, se Afbrösta. — Bröstande, n. 4. o. Bröstning, f. 2.*

BRÖSTA SIG, v. r. 1. (fam.) 1) Skjuta fram bröstet och draga tillbaka hufvudet, för att gifva sig ett stolt utseende. — 2) (fig.) Gifva sig en min af betydenhet. *Han b-r sig nu, sedan han fått litet penningar. B. sig öfver*, skryta öfver. *B. sig öfver sin rikedom, sin makt, sitt anseende*. — *Syn.* *Kroma sig, Yfvas, Göra sig stor och bred, Sätta näsan i vädret, Spela herre, Sätta sig på sina höga hästar.*

BRÖSTARE, m. 3. Se *Förbarr*.

BRÖSTARF, n. 3. 1) Ärfvande i rätt nedstigande linie. *Andra kapitlet Ärfdabalken handlar om b.* — *Motsatser: Bakarf och Sidoarf.* — 2) *Hvad, som sålunda ärfves eller blifvit ärfdt.*

BRÖSTARFVINGE, m. 2. pl. — *arfvingar.* Arfvinge i rätt nedstigande linie. *Dö utan b-ar.*

BRÖSTBALSAM, brö'sstbållsamm, m. 3. Balsam, som är nyttig för bröstet.

BRÖSTBAND, n. 3. Band på en fruntimmersklädning, hvarmedelst den antingen tillsnöras (snörband) eller tilldrags (rynkband) öfver bröstet.

BRÖSTBEKLÄMNING, f. 2. (med.) Ångslan, oro, försäkrad af svårighet att andas.

BRÖSTBEN, n. 3. (anat.) 1) Det flata, aflånga, ofvantill breda, nedtill spetsiga ben, som

utgör främre delen af bröstet. — 2) *Benämning på hvarje af de särskilta ben (bem. 2), som tillhöra bröstet.*

BRÖSTBILD, m. 3. (mål. o. bildh.) Bild, föreställande öfre delen af en människa, jemns med bröstet.

BRÖSTBINDEL, m. 2. pl. — *bindlar.* (kir.) Bindel, som anläggas på bröstet.

BRÖSTBOM, m. 2. pl. — *bommar.* Bom eller trä, framtill på en väfsto, ofvanför sätet, der väfvaren sitter.

BRÖSTBORD, n. 3. Betäckning för bröstet, hvaremot arbetaren stöder borrhufvudet vid borring.

BRÖSTBÅR, n. 3. Benämning på de röda, välsmakliga, till formen oliver liknande bären af Bröstbårsbusken.

BRÖSTBÅRSBUSKE, m. 2. pl. — *buskar.* I södra länderna vildt växande, taggig buske, med rödaktiga grenar, bjert gröna, glänsande löf och gula blommor. *Zizyphus vulgaris.*

BRÖSTBÖLD, m. 3. (med.) Böld i bröstet.

BRÖSTDEG, m. 2. (farm.) Ett slags af Altheörtens rot jemte andra tillsatser beredd deg, som är nyttig för bröstet.

BRÖSTDEKOKT, brö'sstdekå'ckt, m. 3. Dekokt (se d. o.), nyttig för bröstet.

BRÖSTDROPPAR, m. 2. pl. Droppar, som äro nyttiga i bröstsjukdomar.

BRÖSTDRYCK, m. 3. Låkedryck, nyttig för bröstet.

BRÖSTDUK, m. 2. Se *Bröstlapp*.

BRÖSTELIXIR, brö'sstelicksir, n. 3. (farm.) Elixir (se d. o.), som nyttjas i bröstsjukdomar, på flera olika sätt tillredt.

BRÖSTEMULSION, brö'sstemullschn, f. 3. (farm.) Emulsion (se d. o.), som nyttjas i bröstsjukdomar.

BRÖSTFALL, n. 3. Se *Öfverfall*.

BRÖSTFEBER, m. 2. pl. — *febrar.* Feber, då lungorna eller bröstinnan äro angripna.

BRÖSTFENA, f. 1. Benämning på de tvenne fenor, som sitta en på hvardera sidan om halsen eller bröstet på fiskar.

BRÖSTFENIG, a. 2. (nat. hist.) Som har bröstfenor. — *Brukas mest i plur. såsom substantiv, för att utmärka en hufvudafdelning af fiskarna: Bröstfenige, eller vanligare Bröstfiskar.*

BRÖSTFICKA, f. 1. Ficka vid bröststycket på ett klädesplagg.

BRÖSTFISK, m. 2. (nat. hist.) Fisk, som har bukfenorna långt fram, ända under bröstfenorna. *B-ar* är benämningen på en hufvudafdelning af fiskarna.

BRÖSTFLUSS, m. 3. Se *Bröstvärk*.

BRÖSTGJORD, f. 2. Se *Bröstrem*.

BRÖSTGÅNG, m. 2. (anat.) Den hufvudstam, liknande en åder, hvori alla lymfatiske kärl uttömma mjölksaften, och som uppstiger nära ryggraden upp emot halsens venstra sida, der den, nära nyckelbenet, utgjuter sig i en stor blodåder, som går ifrån hufvudet till hjertat, hvarigenom mjölksaften blandas med åderns blod och ingår i den allmänna cirkulationen.

BRÖSTGÅNGEN, adv. (Egentl.: Rakt på lifvet) Med öppet våld, utan försyn, utan skonsamhet, utan afseende, utan omsvamp, utan omvägar. *Gå b. på. Gå b. tillväga.*

BRÖSTGÖS, m. 2. Båljern af tackjern, som uppstår brösthällarna i en masugn.

BRÖSTHARNESK, brö'ssthårnässk, n. 3. Harnesk, som i krig fordom begagnades att skydda bröstet.